

TORBICA.

Vaje dijakov sploh.

„Zrno do zrna pogača,
Kamen do kamna palača.“

Torbici.

Bodi pozdravljena „Torbica“ mala
Kličemo danes drugič naprot
Prišla boš, upamo, vedno bolj gala
Kadnjič okinčana šla boš od tod.

V svoje naročje prijazno sprejemaj
Rožice, cvetke še mlade od nas;
Sone spodbadaš, jih dvigaš in vnemaš,
Taj se zdramiti je vendar že čas!

Kočim tud' jaz kaj cvetlic ti nabrati
z mojega vrta, prav rečnega še,
Tob' jih v naročje prijazno podati,
Dobrne sicer, pa zavrzji jih ne!

Tah. Trobec.

Nedolžnost.

V nedolžnosti sveta
Vesolja se raj,
Tehó njine leta
Po rožcah naprej.

Veseli golobčiči
Te, v perji se svet,
Veseli je jagrjičiči
Z volnico odet.

Veseljše pa bijo
Nidolžno srce
Kor te lepotije
Nadrajsto žari.

Mu tički na polji
Prestadko pojó
Mu rojice v doli
Premilo cvetó.

Prijazno danica
Mu zgodnja miglja,
Mu vsaka zvezdica
Se nježno smehlja.

Al slava vesela
Vse lepši 'na glas,
Ki čistim se pela
Na večni to čas.

F. Mekinec.

Jesen.

Tam majhino gredičico
Si Milka ostrbuje,
Poliva vsak dan z vódicó,
Kaj vé, da potrebuje.

Il óetu gre zdaj žalostna,
Smela blede lica,
"Oj ata, ata rojic ni,
Vsa pragna je grediča."

Tripetka sonce prav moónó,
Narava dejja nima;
Pred lepe ble cvetličice,
Al zdaj so gola cima.

"Kaj naj storim, povejto brj,
Da bojo spét cvetele,
Oj hitro, hitro vhažite,
Da srce bojo grede!" —

Ja ata resno pravijo:
"Ne vé preljuba mila,
Da zdaj je čas nam žaloston
Do zima nastopila?"

"Pomoči rojam zdaj ni vé
Narava je sklenila.
Tako tud' nas brez vsmiljenja
Bo smrt kmal pokrosila."

L. Tomšič.

Protopisne črtice.

(Ispisuje Ant. Zupančič.)

Le prva naša „Torbica“ donesla nam je marsiktero mično drobtinico — ali se ve, pogrešali smo se protopisa. Lotil sem se tedaj jaz tega predmeta, in skušal bom v teh črticah ljube čitateľjo soznariti s tem ali unem krajem. Pa kje, dragi moj, čemo začeti? Ali to miha Goronško? Bi li rad kaj zvedil iz Koroškega? iz Primorskega? Glej! v vse te kraje te mislim upeljati, ako nama Bog da zdravje in naši „Torbici“ dolgo življenje. Nar prej bova malo po Ljubljani pogledala. To Ljubljani? te računonega slišim vprašati, saj mi je že tako dovolj znana. Ali verjemi mi dragi, da gotovo se vsega nisi vidil. Pa ko bi tudi, le pojdi; hočeva ulice ogledovati in potem jo na zeleno pobrisati — kje pod cvetičnik.

Skupaj sva prišla pred „sustarškim mostom“ na „pod tranci“ kakor Ljubljančani pravijo. Čudno ime, kaj ne? Rad bi ti ga razložil, ali, ker nisem ravno bistroumen jezikoslovec, se ne podstopim tega dela; povom ti le, da tu je — tičji trg. Glej tu stoji kletka pri kletki, in notri milo milo žvrgljajo Ljubiti tički. Oj, kako kudo se jim godi! Kako nevsiljeni so vendar ljudje; tičice jih razveseljujejo s petjem, jim trebijo mnogovrstne mrčese iz drevja, in ljudje jih zato trpinčijo. Ko bi jaz kaj zapovedovati smel, bi že pokazal takim paglovcom, ki jih love.

Ta pustiva te trinoge, koráčiva dalje. Leseni, tako imenovani, "šustarški most" naju untkraj vode pripelje. Od starosti se je pod nama šeli; le urno naprej mahajva, da kaj več ogledava.

Trišla sva zdaj v ozke ozke ulice. Tu drugega ne vidiva kot zidovje in nad nama kos sinjega neba. Zares mi tukaj v misel pride staro tržaško mesto. Krotili so te ulice ljubljancje "judovsko gazo"; nekteri trdijo, da je na tukajšnom mestu enkrat judovski tempelj stal, pa jaz vse drugači mišlim.

V teh ulicah stanuje tudi neki čevljar; da pa nobeden petka ondotnega ne misli. Ta čevljar si je dal na steno svunanjjo narisati škorn. Ta kak škorn? prijatelj! Rečem ti, da drugemu ne bi bil prav, kot tistomu Cyclopu, "qui vertice alta sidera pulsant" kakor slavni Virgil pravi. — No, hvala Bogu, zdaj sva vun iz teh ulic. To je bilo tesno! Dobro, da naju ni kak voz srečal, ne vem, kam bi se bila ognila?

Tustivši na levi dvor in na desni gledišo, prideva do drevoveda, ali kakor mi dijaki pravimo, do-zvezde. To je najlepši kraj ljubljanskega mesta; privrašon je tudi tukajšnim prebivavcom tako, da ne vem, kaj bi počeli, ko bi gospodka rekla: "razkopali ga bomo." To je gibanje v zvezdi, to je življenje! Ali danes je nedelja, zato ni tukaj tako živo, ker ob nedeljih gre večina gospode le rajši na deželjo,

in priprusti za ta dan prostim prebivavcom. Ne smere pa zabiti v sredi stojčo podobo Radeckovo ogledati. Kaj ne, kako lepo je narejena; kako mihavno ograjena! Stoj v začetku, ko so podobo se le postavili, pravila mi je neka kmečka žena, da se je mnogokrat pred njo prekrizala misleča, da je kak svetnik. Jaz sem se ji sicer neverjetno smejal, pa verjel sem vendar, ko nekoga dne prešle zime ravno do mu grem in pred imenovanem znamenjem nekoga kmetijskega fanta vidim odkritega stati in kaj pobožno iz molitvenih bukvic moliti. Če revež malo prismutkujen ni bil, je res smeha vredno.

Tovars, ne bo nič, me boš opominjal! Kdaj bova pod cvetnikom, če se bova povvod toliko časa obotavljala? Imas prav, hajdiva le urno naprej!

(Dalje prihodnjič.)

Budne sanje.

V revni kočici na spodnjem Štajerskom je živel neki revni čevljar s svojo ženo in s šestimi otroci v velikom pomanjkanju. Ne ve si revež kako pomagati. Božični večer je bil pred durmi in nima, da bi koščki kruha otrokom ponudil. Dostikrat je že slišal, da na sveti večer vrag tistemu prinese denarjev, ki srčno prestane postkušnjo in nevarnosti, ki mu jih hudoba sama ta večer naloži. Mozel

pot se mu vdere po celem životu, pa ljubezen do žene in strok premaga; trdno sklone, srečo poskusiti, naj velja kolikor hoče. Ko imenovani večer ura ednajst odbije, se na pot napravi, reši, da gre v cerkev k službi božji. Pa namesto proti cerkvi se obrne proti gozdu. Tu si ureže lestkovo šibico, ki je tisto leto grasla; naredi si na kraju, kjer se dve poti križata, ris, ter stopi va-nj in pokliče hudobo. Romaj je izgovoril strašne besede, kar se zemlja strese in silno je jelo grometi. Vbogi čevljar se trese ko šiba na vodi, sam ne ve, kaj bi počel. Prikazuje se mu mali mož z dvema rogovoma, ki je imel strašne kremplje, konjske noge in strašno dolgo zarašeno brado. Ogenj mu je svigal iz ust in iz oči. Čevljar se ne more zdojati, na vso moč zavpije in — se zbudi. Kdo zamore popisati čevljarjevo veselje, ko vidi, da doma na gorkem leži, in da strašna prigodba je le sanja bila. Nikdar več ni mislil v ris iti, ampak pridno se je poprijel rokodelstva, in v malo letih si je toliko pridobil, da je mogel sebe in svojo družino počestno preživeti.

J. Langertsholz.

Bogati strahovi.

(Spisal Fr. Vidic.)

Preteklo jesen je nek gospod skozi malo mestice potoval. Grede, svojemu tovaršu sledečo dogodbo pripoveduje:

„Ko sem pred nekimi leti v R. prišel, sem se podal v prvo

hišo, skozi ktere okno se je kaj lepo gradič na zelenom hom-
cu vidil. V ti hiši sem hotel prenočiti. Tu bivajoči krčmar
mi pa odgovori, da nima prostora, ker na večer pridejo gostje.
Bil je menda ravno predpuštni čas. Pojdem pa v uni gradič,
si mislim, tam bo je kakšen kot za me. Ali prebrisan krčmar,
kteri je moje misli koj vganil, mi ni svetoval, se tje podati.
Že več let je preteklo, veli mi, kar je posestnik tega gradu
umrl, in od tistega časa strašni duhovi vitrajo po gradu. Vsa
družina je že zbežati mogla, in nihče si blizo ne upa. — Taj
pa gasmehujem malosrčnejša in pravim, da bom že vidil, koliko
je resničnega. Prez ugovorjanja mi krčmar pajdaša da, tri
naj me do gradu sprejme. Tedaj jo z nabito puško veselo
po homcu maham. Ko v prvo stanico stopim, se vsedem in
kaj željno ednajste ure pričakujem. Na mizo postavim dve
goreči sveči in prebiram neke stare bukve, pa od strahu
ni duha ne sluha. Ne bo morda nič s to skušnjo, si mi-
slim in ravno v roke vzamem dvocevko, kar na vrata tri-
krat potrka in duri se stežaj odpro.

Strašna prikazen se privali: s črnimi, škilastimi očmi, a
dolgem nosom, s pasjimi zobmi in s kozlovo brado; kromat
je bil po celem životu. Strahovitno gromi njegov glas: Ali
me poznaš?

Meni so se hlacé tresle in posebno, ko se duk meri bliža. Na
pomoi ni bilo misliti, toraj puško proti njemu obrnem in velim:
Stoj! Povej, kdo si! če ne - vstrelim! (Konec sledi.)

Nekraj o znanih opičnih lastnost.

Neki indijanški vojak je dovoljenje dobil, svojo rodbino obiskati. Vse-
lo jo maha v svojo domačijo. Sonce je že le pripotkalo. Truden naš
popotnik komaj naprej koraka. Tride do neke vode. Okoli so sta-
le kosate drevesa in v ti vabljivi senci se je želel ohladiti. Ko
se je vode napil, vzame kosček kruha in je. Opica iz bližnje luknje
pridi, se mu pridruži, skaci okoli njega, da je bilo veselje. So-
tovo je z njim zajtrkovati mislila, ker poiskala ti je vsako pri-
ložnost, da ti si le droblinico kruha dovči zamogla. Od opice
nepronehoma nadlegovan vojak ji tudi za ušesa priloji, ali to
je bil ogenj v slamnati strehi. Zdaj mu se še le opica prači,
mu osle kaže in krotota nepručeneljivo. — Vojak se vlije in —
zaspi. Kmalo potem ga neko čudno štrbonkanje zbudi. Hitro
vstane in gleda, kaj je to? Vidil je svoj klobuk po vodi pla-
vati. Tudi žepa pri suknji ni več bilo. Na drevesu pa zagleda
opico, zraven nje žep, iz katerega poredoma rci in denar v
vodo meče. Vojak si na vso moč prizadova, opico vtrotiti pa
ose je bilo zastoj. Poredna opica ma do čistega žep izprazne
in nazadnje še žep v vodo zažene, in veselo — na drugo dre-
vo skoči.

Vojak premišljuje lastnosti opične. Zamišljen gleda v vodo,
premišljuje, kako bo nek brez dnarja naprej potoval? Tudi
pozneje je velikrat drugim pravil, kako drage so zavrnice bile,
ki jih je opici dal!

Peter Habian.

Popravek. V zadnji, "Torbici" beri na st. 7. v 8. vrstici od spodaj: "za-
dej" namesto "spredaj."